Міністерство охорони здоров'я України
Національна Академія медичних наук України
ДУ «Інститут отоларингології ім. проф. О.С. Коломійченка НАМН України»
Українське наукове медичне товариство оториноларингологів
Департамент охорони здоров'я Одеської обласної державної адміністрації
Одеський Національний медичний університет
Одеське обласне товариство оториноларингологів

XIII З'ЇЗД оториноларингологів України

20-22 вересня 2021 р.

Одеса – 2021

Редакційна колегія

Академік НАМН України, проф. Д.І. Заболотний (відповідальний редактор); доктор медичних наук М.Б. Самбур; доктор медичних наук, професор С.М. Пухлік; доктор медичних наук, професор О.М. Борисенко; доктор біологічних наук, професор С.В. Верьовка; доктор медичних наук, професор Д.Д. Заболотна; кандидат біологічних наук А.Ф. Карась; доктор медичних наук, професор Е.В. Лукач; доктор медичних наук В.І. Луценко; доктор медичних наук, професор О.Ф. Мельников; доктор медичних наук В.М. Писанко; доктор медичних наук, професор Т.А. Шидловська; Т.Ю. Холоденко (відповідальний секретар).

Адреса редакції: 01680, м. Київ, вул. Зоологічна, 3, тел. +38 044 483 12 82

Підписано до друку 10.09.2021 р.
Зам. 9-1000. Формат 60х84/8. Тираж 1400 прим.

Виготовлено ФОП Чудутова Г.Ю.

В.В. КІЩУК, О.Д. БОНДАРЧУК, І.В. ДМИТРЕНКО, К.А. ЛОБКО, А.І. БАРЦІХОВСЬКИЙ, Я.П. ГРИЦУН, А.С. ІСНЮК (ВІННИЦЯ, УКРАЇНА)

КЛІНІКО-ІМУНОЛОГІЧНІ ТА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ГУМОРАЛЬНИХ ЧИННИКІВ ЗАПАЛЕННЯ ТА РЕГЕНЕРАЦІЇ У ХВОРИХ ПРИ ТРАВМАХ ФРОНТО-БАЗАЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

Вступ. Черепно-мозкова травма (ЧМТ) і, зокрема, травма лобної кістки (ТЛК), в тому числі з пошкодженням лобної пазухи, викликає складні патологічні зміни в організмі які можуть призводити до когнітивних, поведінкових, неврологічних і імунологічних порушень як в ранній, так і в більш пізній період життя після травми. Сучасні підходи до лікування ТЛК не в повному обсязі враховують різноманіття факторів патогенезу, в тому числі і роль імунних реакцій в процесах регенерації кісткового матриксу. Репарація структур кісток при фронтальних травмах лобної кістки залежить від активуючих стимулів з боку клітин імунної системи, про що є доведеним в ряді наукових робіт. Існують декілька поглядів на роль окремих препаратів різної спрямованості, що можуть впливати на процес регенерації пошкодженої кістки. Так на сьогодні є обґрунтовані дослідження загального плану про значення вітаміну D в метаболічних процесах в мезенхімальній тканини, що впливають на формування костного матриксу і загальну мінералізацію кісток. Важливими для процесів регенерації кісток є регулятори кальцієво-фосфорного обміну, які по різному впливають на метаболізм кісткової тканини: стимулюють остеобласти та знижують активність остеокластів. Одним з активних та відомих препаратів цієї групи є остеогенон, основою якого є осеїно-гідроапатитові сполуки, що включать локальні регулятори ремоделювання кісткової тканини такі як трансформуючий фактор росту –TGF-1β, остеокальцін, інсуліноподібні фактори росту-IGF1,2, колаген першого типу. Оскільки при ЧМТ часто виникають імунодефіцитні стани, що потребують застосування імунокорегуючих засобів. Враховуючи ці дані, виявлялось доцільним визначити рівень регуляторних цитокінів та чинників ремоделювання кісткової тканини в сироватці крові у хворих з фронтобазальними травмами, та вплив in vitro на імуноцити крові таких хворих препаратів, що можуть змінювати регенерацію кісток.

Матеріали та методи. Проведені клініко-імунологічні дослідження по визначенню цитокінових факторів запалення і регенерації у хворих з травмою лобної кістки (29) і практично здорових донорів (11).В сироватці крові методом ІФА визначали фактори запалення (інтерлейкін-1β, γ-інтерферон), протизапальні фактори і регенерації (інтерлейкін-34 і трансформуючий фактор росту-TGF-1β). В умовах експерименту на культурах мононуклеарів крові тих же пацієнтів вивчали активність продукції зазначених цитокінів під дією ремодулюючих кістковий матрикс і регенерацію препаратів – остеогенон і розчинного вітаміну D3.

Результати. Встановлено, що при фронтальних травмах з ушкодженням лобної пазухи в сироватці крові хворих знижується вміст фактора регенерації і підвищуються рівні прозапальних цитокінів. Остеогенон і аквадетрім (віт.D3) позитивно впливають на продукцію цитокінів мононуклеарами крові хворих з ТЛК: і знижують рівень продукції in vitro прозапальних і підвищують продукцію протизапальних цитокінів, особливо при спільному застосуванні. Отримані дані обґрунтовують доцільність включення остеогенона і аквадетріма в комплексне лікування хворих з травмами лобової кістки.

Висновки.

ТЛК з ураженням лобної пазухи супроводжується підвищенням рівня прозапальних цитокинів (Інтерлейкін-1β,γ-інтерферон), та зменшенням концентрації фактору регенерації-TGF-1β.

Остеогенон і аквадетрим (віт. D_3) позитивно впливають на продукцію цитокінів мононуклеарами крові хворих на ТЛК: знижують продукцію прозапальних і підвищують продукцію протизапальних цитокінів, особливо при одночасному застосуванні.

Отримані клініко-імунологічні та експериментальні дані обґрунтовують доцільність застосування остеогенону та аквадетриму в комплексному лікуванні хворих на ТЛК.

© В.В. Кіщук, О.Д. Бондарчук, І.В. Дмитренко, К.А. Лобко, А.І. Барціховський, Я.П. Грицун, А.С. Існюк, 2021

Зміст

Абизов Р.А., Абизов В.Р., Шкоба Я.В., Лакиза С.О., Начеса Я.С., Самойленко С.С.
Побічні реакції на введення протидифтерійної сироватки та лікувальна тактика 3

Абизов Р.А., Самойленко С.С., Божко Н.В., Лакиза С.О., Савчук Л.В., Онищенко Ю.І.
Наш внесок у розвиток тканинозберігаючої високочастотної електрозварювальної технології в хірургічному лікуванні онкоотоларингологічних хворих 3

Абизов Р.А., Шкоба Я.В., Самойленко С.С., Абизов В.Р., Начеса Я.С.
Аналіз основних причин ятрогенних ускладнень, які обумовлені помилками та огріхами обстеження 4

Абизов Р.А., Шкорботун В.О., Божко Н.В., Кривша В.В., Лакиза С.О., Пелешенко О.О., Самойленко С.С.
Післядипломна освіта. Стажування з онкоотоларингології 5

Андреев С.В., Чернявская М.С.
Антигомотоксическая терапия больных хроническим тонзиллитом 6

Безега М.І., Лобурець В.В., Безега Б.М.
Тактика надання допомоги пацієнтам з гострим запаленням структур середнього вуха 6

Безшапочний С.Б., Лобурець В.В.,Лобурець А.В.
Методики профілактики облітераціїлобно-носового співустя після FESS 7

Безшапочний С.Б., Лобурець В.В., Лобурець А.В.
Ендоназальна функціональна синусотомія: питання комплексноїреабілітації 8

Бєлякова І.А., Чайка С.П., Холоденко Т.Ю.
Аналіз звернень пацієнтів зі скаргами на запаморочення до ДУ «Інститут отоларингології ім. Проф. О.С. Коломійченка НАМН України» 9

Березнюк І.В., Ковтуненко А.В., Березнюк В.В.
Ендоскопічна ендоауральна хрящова тимпанопластика в дитячому віці 11

Богданов К.Г., Тагунова И.К., Андреев А.В., Богданов В.К.
Некоторые аспекты хирургического лечения адгезивного отита 12

Борисенко О.М., Мініна Г.Ю., Папп О.В., Сітухо М.І., Шербул О.В.
Дегісценція верхнього півколового каналу. Особливості клініки та лікування 12

Борисенко О.М., Міщанчук Н.С., Скорохода А.О., Бобров А. Л., Бураковський М.М.
Функціональні та структурні зміни черепних нервів у динаміці спостережень для визначення тактики лікувальних заходів у хворих на вестибулярну шваному I-III стадій 13

Борисенко О.М., Сушко Ю.О., Сребняк І.А.
30 років кохлеарної імплантації в Україні 15

Борисенко О.М., Шевченко Т.О.
Сучасні підходи до лікування хвороби Меньєра 16

Бредун О., Мельников О., Бредун С.
Визначення імунофункціонального стану піднебінних мигдаликів у дітей при хронічному тонзиліті 17

Винничук П.В., Руденька Е.Л.
Постковидный синдром и сенсоневральная тугоухость 19

Гавриленко Ю.В., Кияниця М.А.
Клініко-лабораторна ефективність використання медичного пристрою ОТОГЛОБ у дітей із секреторним середнім отитом 20

Гавриленко Ю.В., Осадча Т.М., Сербін О.М.
Особливості обстеження та дослідження слухової функції дітей із розладами аутистичного спектру 20

Зайцев В.С.
Оценка эффективности низкочастотной ультразвуковой терапии в комплексном лечении больных рекуррентным тонзиллитом 41

Зайцев А.В., Березнюк В.В., Ковтуненко О.В., Лищенко Д.В., Моргачова Г.К., Пахольчук А.Б.
Рідкісні отоларингологічні ускладнення коронавірусної інфекції 42

Зайцев А.В., Березнюк В.В.
Налаштування мовного процесору у дітей з особливостями неврологічного розвитку 43

Калашник-Вакуленко Ю.М., Лупир А.В., Аврунін О.Г., Григоров С.М., Калашник М.В.
Використання тривимірної графіки при комп'ютерному плануванні пластичних втручань на обличчі 44

Калашник-Вакуленко Ю.М., Лупир А.В., Калашник М.В., Шушляпіна Н.О., Юревич Н.О., Крилова І.В., Прокопенко М.С.
Хірургічна корекція травматичних пошкоджень вуха 45

Кізім В.В., Толчинський В.В., Цимбалюк Є.М.
Вертикальні резекції при поширених пухлинах серединного відділу гортані 46

Кіц І.В., Ковтуненко О.В.
Синдромом больової дисфункції скронево-нижньощелепного суглоба – міждисциплінарний підхід до діагностики та лікування 46

Кіцера Ол. Ом.
Синдром Сусака 48

Кіцера Ол. Ол.
Діагностичне значення зубця Каргарта при хронічних хворобах вуха 49

Кіцера Ол. Ол.
Зміни органа слуху при COVID-19 50

Кіщук В.В., Барціховський А.І., Дмитренко І.В., Бондарчук О.Д., Шевчук Ю.Г., Існюк А.С., Максимчук В.В., Рауцкіс В.П., Скічко С.В., Грицун Я.П., Лобко К.А.
Шляхи покращення практичної підготовки медичних працівників з питань надання негайної допомоги при носових кровотечах в умовах дистанційного навчання 50

Кіщук В.В., Бондарчук О.Д., Дмитренко І.В., Лобко К.А., Барціховський А.І., Грицун Я.П., Існюк А.С.
Клініко-імунологічні та експериментальні дослідження гуморальних чинниківзапалення та регенерації у хворих при травмах фронто-базальної ділянки 52

Кіщук В.В., Бондарчук О.Д., Дмитренко І.В., Барціховський А.І., Лобко К.А., Максимчук В.В., Рауцкіс В.П., Скічко С.В., Грицун Я.П., Існюк А.С.
Переломи стінок лобної пазухи: показання до облітерації 53

Кіщук В.В., Грицун Я.П., Дмитренко І.В., Бондарчук О.Д., Барціховський А.І., Лобко К.А., Максимчук В.В., Існюк А.С.
Зміни показників оксидативного стресу у хворих на склерому на фоні антиоксидантної терапії 53

Кіщук В.В., Дмитренко І.В., Барціховський А.І., Бондарчук О.Д., Лобко К.А., Максимчук В.В., Рауцкіс В.П., Скічко С.В., Грицун Я.П., Існюк А.С.
Порівняльна оцінка методів лікування хронічних стенозів гортані та трахеї у хворих на склерому 54

Кіщук В.В., Існюк А.С., Барціховський А.І., Дмитренко І.В., Бондарчук О.Д., Лобко К.А., Максимчук В.В., Рауцкіс В.П., Скічко С.В., Грицун Я.П.
Безпечність та доцільність топічного застосування пробіотичних препаратів у хворих на склерому 55

Кіщук В.В., Лобко К.А., Лобко А.Д., Дмитренко І.В., Барціховський А.І., Бондарчук О.Д., Максимчук В.В., Рауцкіс В.П., Скічко С.В., Грицун Я.П., Існюк А.С.
Переносимість препарату «Апіколд» оральний спрей» хворими при лікуванні гострих і хронічних запальних захворювань глотки 56